

① आणेवारी पै नुसार 7/12 वरील खातेदाराचे क्षेत्र काढणे

वर्तमान NLRMP युगात तलाठी ONLINE 7/12 करणेत व्यस्त आहे व हा प्रयोग यशस्वी होणार याबाबत शंका नाही परंतु या ONLINE युगात देखील आपणाला हस्तलिखित व जुने अभिलेख जतन करावयाचे आहेत हे विसरून चालणार नाही. ब-याच प्रकरणात जुने 7/12 उतारे मागितले जातात व त्यावरून निकाल देणे, क्षेत्र दुरुस्ती, म.ज.म 1966 चे कलम 155 अन्वये लेखन प्रमाद दुरुस्ती, म.ज.म 1966 चे कलम 247 अन्वये अपिल व म.ज.म 1966 चे कलम 257 अन्वये रिव्हीजन यासारखे कामी आपणाला जुना संदर्भ घ्यावा लागतो व भविष्यात देखील घ्यावा लागणार आहे. नवीन तलाठी मित्र केवळ online काळात जुन्या संदर्भाला विसरू नये म्हणुन जुन्या काळातील एक 7/12 लेखनाची पदधत म्हणजे आणेवारी पै नुसार 7/12 वरील खातेदाराचे क्षेत्र काढणे या गोष्टीचा सर्वांना अभ्यास असावा असे मला वाटते म्हणुन हा लेख सर्वांना समजेल अशा सोप्या भाषेत उदाहरणासहीत मी लिहित आहे.

आपण व्यवहारीक जीवनात एक रुपया म्हणजे 16 आणे म्हणतो परंतु ,ज्यावेळी आपण 7/12 बददल विचार करू यामध्ये एक 7/12 म्हणजे 16 आणे व एक आणा म्हणजे 12 पै यामुळे एक 7/12 पै चे हिशोबात काढायचा म्हणले तर एक 7/12 होतो $(16 \times 12) = 192$ पै चा यामध्ये ब-याच वेळा आपलेकडून आणेवारी व पै नुसार क्षेत्र काढताना चुका होतात व पुढील अडचणी वाढत जातात.

एक 7/12 हा 192 पै चा असलेने आपलेला आणेवारनुसार क्षेत्र काढताना सर्व आणेवारी व पै चे केवळ पै मध्ये रूपांतर करावे लागते व खालील सुत्र वापरून क्षेत्र काढता येते.

7/12 वरील एकुण क्षेत्र

----- X (ज्या आणेवारी पै चे क्षेत्र काढायचा आहे त्याचे केवळ पै रूपांतर)

192

उदा.पाचे आणे चार पै क्षेत्र असल्यास रूपांतर करताना पाचला 12 ने गुणावे व त्यात चार मिळवावेत म्हणजे $(5 \times 12) + 5 = 60 + 5 = 65$ पै होतील वरील सुत्रात हे पै टाकल्यास येणारे उत्तर हे तुमचे क्षेत्र असेल. क्षेत्र हे. आर मध्ये टाकावे व वरील सुत्रात एकुण ऐवजी लागवडीलायक टाकल्यास येणारे उत्तर हे लागवडीलायक क्षेत्राचे असेल व पोटखराबा क्षेत्र टाकलेस येणारे उत्तर हे पोटखराबा क्षेत्राचे असेल.

उदाहरण :- एका 7/12 चे एकुण क्षेत्र 7.62 हे. आहे व त्यामध्ये मोहसिन शेख यांचे क्षेत्र 2 आणे 8 पै आहे तर मोहसिन शेख यांचे चे एकुण क्षेत्र किती?

उत्तर :-

सर्व प्रथम आपण 2 आणे 8 पै चे रूपांतर पै मध्ये करावे वरील प्रमाणे $(2 \times 12) + 8 = 32$ पै आता वरील सुत्रामध्ये हे 32 पै व एकुण क्षेत्र टाकावे म्हणजे खालील प्रमाणे उत्तर मिळेल

7.62

----- x 32 = 1.27 हे (मोहसिन शेख यांचे क्षेत्र 1.27 हे)

192

याप्रमाणे आपण कोणत्याही ही आणेवार पै चे क्षेत्र काढू शकतो.वरील प्रमाणे सराव झाल्यास आपण खुप कमी वेळात क्षेत्र काढू शकता माझे नवीन तलाठी व महसुल मित्रांसाठी हा लेख लिहला आहे याचा आपलेला लाभ होईल अशी आशा आहे. धन्यवाद

2 आणेवारी व पै चिन्ह व अंक मांडणी बाबत

मागील आणेवारी व पै नुसार लेखात खातेदराचे क्षेत्र कसे काढावयाचे हे आपण मन लावून वाचले त्याबद्दल धन्यवाद. संपुर्ण महसुल विभागातून महसुल मित्रांनी मला फोन व्हाटसअप, फेसबुक याद्वारे त्यांचे मत सांगितले. मागील लेखात माझे एक कवठेमहांकाळ, सांगली तहसिल कार्यालयाचे मित्र श्री.अल्ताफ मुल्ला यांनी सांगितलेवरून लक्षात आले की, लेखात चुकून एकेठिकाणी 60+4=64 ऐवजी 60+5=65 आले आहे त्याबद्दल त्यांचे धन्यवाद, त्याप्रमाणे दुरुस्ती करणेत येईल.माझा हा ब्लॉग केवळ माहिती देणेसाठी असलेमुळे यामध्ये कायदेशीर भाषेचा वापर न करता केवळ सर्वांना समजेल अशी साधी भाषा मी वापरत आहे. ब-याच मित्रांना पहिल्या लेखात आणेवारी व पै कळाली मात्र आणेवारी व पै चिन्हाचा गोंधळ त्यांचे मनात आहे.चिन्हाबाबत पुस्तकात मला कोठेही माहिती आढळून आलेली नाही, तरी पण 7/12 परंपरा नुसार आणेवार व पै कशी ओळखणार हे आपण पाहू

आणेवारी व पै मध्ये केवळ एकच चिन्हाचा वापर होतो सर्वसाधारण ते असे दिसते

मराठीतील आठ अंक किंवा व इंग्रजीतील सहा याप्रमाणे काहीजण लिहतात पण सर्रास ते याप्रमाणे आढळते. परंतू आणेवारी व पै मध्ये किती आणे व किती पै हे ओळखताना गोंधळ होतो किंबहुना जमत नाही यामध्ये चिन्ह किती वेळा आले आहे यावर सर्वस्व अवलंबून असलेचे दिसून येते त्यासाठी मी एक तक्ता तयार केला आहे तो लक्षात आला की आपणाला आणेवारी व पै ओळखता येईल

अ नं	तपशिल	चिन्ह व अंक मांडणी	किती आणे व किती पै?
1	एक चिन्ह व त्यापाठोपाठ अंक असलेस जो अंक चिन्हांनंतर आला असेल तितके आणे आहेत असे समजावे	उदाहरण → चार आणे क्षेत्र → बारा आणे क्षेत्र	
2	चिन्ह त्यानंतर अंक परत चिन्ह व अंक अशी मांडणी असलेस पहिला अंक आणे व दुसरा अंक पै समजावा	उदाहरण → एक आणा नउ पै क्षेत्र आहे	
3	दोन सलग चिन्ह व त्यानंतर अंक आलेस अशी मांडणी असलेस यामध्ये आणे येत नाही व केवळ जो अंक आहे तो पै समजावा	उदाहरण → आठ पै क्षेत्र आहे	

वरील बाबी पुस्तकात अगर कोठेही वाचनात नसून केवळ 7-12 परंपरा पाहून मी मांडल्या आहेत आपण जुन्या सात बारांचा अभ्यास करावा व काही बदल असलेस कळवावा वरील माहितीचा आपणाला अवश्य लाभ होईल अशी आशा आहे.

श्री मोहसिन शेख, तलाठी- कर्जत

जि अहमदनगर ९७६६३६६३६३

Visit :-mohsin7-12.blogspot.in

चिन्ह तक्ता व अंक मांडणी खालीलप्रमाणे

येईल

अ नं	तपशिल	चिन्ह व अंक मांडणी	किती आणे व किती पै?
1	एक चिन्ह व त्यापाठोपाठ अंक असलेस जो अंक चिन्हांनंतर आला असेल तितके आणे आहेत असे समजावे	उदाहरण ६४ → ६९२ →	चार आणे क्षेत्र बारा आणे क्षेत्र
2	चिन्ह त्यानंतर अंक परत चिन्ह व अंक अशी मांडणी असलेस पहिला अंक आणे व दुसरा अंक पै समजावा	उदाहरण ६.२६९ →	दोन आणे सहा पै क्षेत्र आहे
3	दोन सलग चिन्ह व त्यानंतर अंक आलेस अशी मांडणी असलेस यामध्ये आणे येत नाही व केवळ जो अंक आहे तो पै समजावा	उदाहरण ६६४ →	चार पै क्षेत्र आहे

श्री मोहसिन शेख, तलाठी- कर्जत

जि अहमदनगर ९७६६३६६३६३

Visit :-mohsin7-12.blogspot.in